

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2026/1243

ze dne 11. června 2026

o monitorování přítomnosti námelových alkaloidů v krmivech

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES⁽¹⁾ stanoví maximální obsah některých nežádoucích látek, včetně námelu (*Claviceps purpurea*) v krmivech.
- (2) V doporučení Komise 2012/154/EU⁽²⁾ je doporučeno monitorovat přítomnost námelových alkaloidů v obilovinách a produktech z obilovin určených ke krmení zvířat, na pastvinách / v travních pícninách určených ke krmení zvířat a v krmných směsích.
- (3) Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“) přijal dne 28. června 2012 stanovisko týkající se námelových alkaloidů v potravinách a krmivech⁽³⁾. Úřad ve svém hodnocení rizik zkoumal hlavní námelové alkaloidy (*Claviceps purpurea*), konkrétně ergometrin, ergotamin, ergosin, ergokristin, ergokryptin a ergokornin a jejich příslušné epimery (–ininy). Vzhledem k tomu, že *Claviceps africana* a *Claviceps fusiformis* mohou být relevantní pro krmiva dovážená do Unie, měl by být sledován výskyt jejich dominantních námelových alkaloidů, zejména dihydro-ergosinu a agroklavinu. Ergovalin je jedním z námelových alkaloidů, které se obvykle vyskytují u druhů trav infikovaných endofytem, jako je kostřava rákosovitá nebo jílek vytrvalý.
- (4) Dne 6. července 2017 úřad zveřejnil vědeckou zprávu o dietární expozici lidí a zvířat námelovým alkaloidům⁽⁴⁾. Ve zprávě se doporučuje pokračovat ve shromažďování analytických údajů o námelových alkaloidech v příslušných krmných komoditách. Kromě toho by mělo pokračovat souběžné shromažďování údajů o přítomnosti námelových sklerocií a o obsahu námelových alkaloidů v různých krmných komoditách, aby bylo možno lépe pochopit vztah mezi těmito dvěma proměnnými. Pro monitorování by měly být použity dostupné analytické metody s dostatečnou citlivostí.
- (5) Dne 30. listopadu 2023 přijal úřad stanovisko k riziku pro zdraví zvířat v souvislosti s přítomností námelových alkaloidů v krmivech⁽⁵⁾. Úřad dospěl k závěru, že přítomnost námelových alkaloidů v krmivech vzbuzuje zdravotní obavy u skotu a prasat (selata, výkrm prasat a prasnice). Úřad zdůraznil, že je zapotřebí více údajů o výskytu námelových alkaloidů, zejména u pícnin a čiroku a u ergovalinu/–ininu v pícninách. Údaje o výskytu předložené úřadu by měly obsahovat odpovídající informace o analyzovaných vzorcích krmiv, včetně obsahu vlhkosti, cílových zvířat a druhu krmné směsi (kompletní/doplňkové), a měly by být použity citlivé metody analýzy.
- (6) Je proto vhodné doporučit monitorování přítomnosti námelových alkaloidů v krmivech v celé Unii,

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/32/ES ze dne 7. května 2002 o nežádoucích látkách v krmivech (Úř. věst. L 140, 30.5.2002, s. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj>).

⁽²⁾ Doporučení Komise 2012/154/EU ze dne 15. března 2012 o monitorování přítomnosti námelových alkaloidů v krmivech a potravinách (Úř. věst. L 77, 16.3.2012, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2012/154/oj>).

⁽³⁾ Scientific Opinion on Ergot alkaloids in food and feed. EFSA Journal 2012;10(7):2798. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2012.2798>.

⁽⁴⁾ Arcella, D., Gomez Ruiz, J.-A., Innocenti, M.L. a Roldán, R., 2017. Scientific report on human and animal dietary exposure to ergot alkaloids. EFSA Journal 2017;15(7):4902, 53 s. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4902>.

⁽⁵⁾ Scientific Opinion on the risk for animal health related to the presence of ergot alkaloids in feed, EFSA Journal. 2024 (22):e8496. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8496>.

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1. Členským státům se doporučuje, aby s aktivním zapojením provozovatelů krmivářských podniků prováděly monitorování přítomnosti námelových alkaloidů v krmivech.
2. Měly by být analyzovány alespoň tyto námelové alkaloidy:
 - ergokristin/ergokristinin,
 - ergotamin/ergotaminin,
 - ergokryptin/ergokryptinin (α - a β -isomery),
 - ergometrin/ergometrinin,
 - ergosin/ergosinin,
 - ergokornin/ergokorninin.

Doporučuje se rovněž provést analýzu ergovalinu/ergovalininu, agroklavinu, hydro-ergosinu a lolitremu B.

3. Je-li to možné, měl by být stanoven obsah sklerocií ve vzorku, aby bylo možno zlepšit znalosti o vztahu mezi obsahem sklerocií a hladinou jednotlivých námelových alkaloidů.
4. Doporučenou metodou analýzy je kapalinová chromatografie / tandemová hmotnostní spektrometrie (LC-MS/MS). Lze použít i jiné metody analýzy za předpokladu, že jsou k dispozici důkazy o tom, že poskytují spolehlivé výsledky pro jednotlivé námelové alkaloidy (nebo pár epimerů námelových alkaloidů). Mez stanovitelnosti (LOQ) pro stanovení každého námelového alkaloidu, již má být dosaženo, by měla být 5 $\mu\text{g/kg}$ nebo nižší.
5. Zejména se doporučuje odebírat vzorky z:
 - obilovin a výrobků z nich,
 - trav a výrobků z nich, včetně píce,
 - krmných směsí.
6. Aby se zajistilo, že vzorky budou pro vzorkovanou šarži reprezentativní, měly by se členské státy řídit postupy odběru vzorků stanovenými v nařízení Komise (ES) č. 152/2009 ⁽⁶⁾.
7. Členským státům se doporučuje zajištění toho, aby výsledky analýz byly poskytovány pravidelně a do 30. června 2028 úřadu EFSA v jím stanoveném formátu pro předávání údajů v souladu s požadavky uvedenými v jeho pokynech o standardním popisu vzorku (SSD2) u potravin a krmiv ⁽⁷⁾ a v souladu s dalšími konkrétními požadavky úřadu EFSA na podávání zpráv.

⁽⁶⁾ Nařízení Komise (ES) č. 152/2009 ze dne 27. ledna 2009, kterým se stanoví metody odběru vzorků a laboratorního zkoušení pro úřední kontrolu krmiv (Úř. věst. L 54, 26.2.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁷⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>.

8. Tímto doporučením se nahrazuje doporučení Komise 2012/154/EU.

V Bruselu dne 11. června 2026.

Za Komisi
Olivér VÁRHELYI
člen Komise
